

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्राविधिक सेवा, ए.फा.स. समूह, उपप्रबन्धक, आठौँ तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित
परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा :- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार चरणमा परीक्षा लिइने छ :
 प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा पूर्णाङ्क :- २००
 द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता पूर्णाङ्क :- ३०

१. प्रथम चरण : - लिखित परीक्षा					पूर्णाङ्क :- २००	
पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या x अङ्क	समय
प्रथम	प्रशासन तथा व्यवस्थापन	१००	४०	विषयगत	४ प्रश्न X १५ अङ्क = ६० अङ्क २ प्रश्न X २० अङ्क = ४० अङ्क	३ घण्टा
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत	४ प्रश्न X १५ अङ्क = ६० अङ्क २ प्रश्न X २० अङ्क = ४० अङ्क	३ घण्टा
२. द्वितीय चरण : - अन्तर्वार्ता					पूर्णाङ्क :- ३०	
विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली			
अन्तर्वार्ता	३०	-	मौखिक			

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरू सोधिनेछ ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परिक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति :-

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्राविधिक सेवा, ए.फा.स. समूह, उपप्रबन्धक, आठौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित
परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र :- व्यवस्थापन तथा कानून

खण्ड (क) – (५० अङ्क)

१. सार्वजनिक व्यवस्थापन

- १.१ सार्वजनिक व्यवस्थापन : परिचय, कार्यक्षेत्र, नवीनतम अवधारणा, विद्यमान चुनौती तथा समाधानका उपायहरू
- १.२ कार्य विश्लेषण, कार्य विवरण र कार्य मूल्यांकन
- १.३ संगठनात्मक व्यवहार, समूह निर्माण, समूहगत गतिशीलता, समूहगत कार्य र संगठनमा समूहको भूमिका
- १.४ कर्मचारीको मनोबल, कार्य उत्प्रेरणा, कर्मचारीको वृत्ति विकास र सार्वजनिक उत्तरदायित्व
- १.५ संगठनमा संचार, समन्वय, सुपरिवेक्षण, अनुगमन तथा मूल्यांकनको महत्व
- १.६ व्यवस्थापनमा निर्देशन, नियन्त्रण, अधिकार प्रत्यायोजन, निर्णय प्रक्रिया र नेतृत्व
- १.७ कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन, द्वन्द्व व्यवस्थापन, तनाव व्यवस्थापन, समय व्यवस्थापन, प्रकोप व्यवस्थापन, संकट व्यवस्थापन, परिवर्तन व्यवस्थापन, गुनासो व्यवस्थापन, श्रमिक संगठन (Trade Union) र सामुहिक सौदावाजी (Collective Bargaining)
- १.८ वार्ता तथा संझौता सम्बन्धी सैद्धान्तिक र व्यवहारिक ज्ञान
- १.९ व्यवस्थापन सूचना प्रणाली र संगठनमा महत्व
- १.१० योजनाको परिचय, तर्जुमाका चरणहरू र नेपालमा आवधिक योजना वारे सामान्य जानकारी
- १.११ सार्वजनिक सेवाको अवधारणा, कार्य, विशेषता र भूमिका
- १.१२ सार्वजनिक सेवा प्रवाह र सार्वजनिक सेवा वडापत्र
- १.१३ विश्व व्यापीकरण, उदारीकरण र सार्वजनिक संस्थानको अवधारणा र प्रयोग

खण्ड (ख) – (५० अङ्क)

२. ऐन, नियम र नीति

- २.१ नेपालको वर्तमान संविधान
- २.२ नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण ऐन, २०५३
- २.३ नागरिक उड्डयन नियमवाली, २०५८
- २.४ नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण कर्मचारीहरूको सेवाका शर्त र सुविधा सम्बन्धी नियमावली, २०५६
- २.५ नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी नियमावली, २०५७
- २.६ नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण विमानस्थल सेवा शुल्क नियमावली, २०६७
- २.७ नागरिक उड्डयन सुरक्षा नियमावली, २०७३
- २.८ विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन, २०४९
- २.९ भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
- २.१० प्रतिलिपि अधिकार सम्बन्धी ऐन, २०५९ र नियमावली, २०६१
- २.११ विधुतीय कारोबार ऐन, २०६३
- २.१२ सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ र नियमावली, २०६५
- २.१३ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६४
- २.१४ हवाई नीति, २०६३
- २.१५ सूचना प्रविधि नीति, २०६७
- २.१६ विज्ञान प्रविधि नीति, २०६०
- २.१७ नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको संगठनात्मक संरचना, उद्देश्य र कार्यक्षेत्र
- २.१८ नेपालमा हवाई यातायातको विकासक्रम र चुनौतीहरू
- २.१९ अन्तर्राष्ट्रिय नागरिक उड्डयन संगठन (ICAO), अन्तर्राष्ट्रिय हवाई यातायात संघ (IATA) र अन्य उड्डयन सम्बन्धित क्षेत्रिय संगठन वारे जानकारी

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्राविधिक सेवा, ए.फा.स. समूह, उपप्रवन्धक, आठौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित
परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिने छ।

प्रथम पत्र (विषयगत)			
विषय	खण्ड	अङ्कभार	प्रश्न संख्या
प्रशासन तथा व्यवस्थापन	(क)	५०	२ प्रश्न X १५ अङ्क = ३० अङ्क १ प्रश्न X २० अङ्क = २० अङ्क
	(ख)	५०	२ प्रश्न X १५ अङ्क = ३० अङ्क १ प्रश्न X २० अङ्क = २० अङ्क
जम्मा		१००	

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्राविधिक सेवा, ए.फा.स. समूह, उपप्रबन्धक , आठौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित
परीक्षाको पाठ्यक्रम
द्वितीय पत्र : सेवा सम्बन्धी

1. Chemistry of Fire:
  - 1.1 Triangle of Fire
  - 1.2 Extinguishing Methods
  - 1.3 Classification of Fire
  - 1.4 Fire Tetrahedron
  - 1.5 Three Phases of Fire
  - 1.6 Transmission of Heat
  - 1.7 Flash point, Fire point and Auto Ignition Temperature
2. Administration and Management in ARFFS
  - 2.1 Location of Fire station
  - 2.2 Design and Construction
  - 2.3 Fire Station Administration
  - 2.4 Watch Tower Operation
  - 2.5 SOP and Discipline
3. Airport Emergency Plan
  - 3.1 Importance of AEP and Exercises
  - 3.2 Types of Emergency & Response Procedures
  - 3.3 Role of On-scene Commander and RFFS
  - 3.4 Role and Responsibilities of other agencies
  - 3.5 Triage & Triage Area, Collection Area & Transportation
4. Level of Protection
  - 4.1 Main features of Airport Category
  - 4.2 Critical Area
  - 4.3 Extinguishing Agents and its amounts
  - 4.4 Discharge and Application rate
  - 4.5 Response Time
  - 4.6 Number of Vehicles
5. Structural Fire Fighting Strategy & Tactics
  - 5.1 Compartment fire & tactical ventilation
  - 5.2 Operational Consideration
  - 5.3 Equipment Consideration
  - 5.4 Equipment Consideration
  - 5.5 Salvage Consideration
6. Fighting Aircraft Fire
  - 6.1 Types of Aircraft accident and incident
  - 6.2 Response Procedures
  - 6.3 Size-up and Approach
  - 6.4 Position, Attack, Control and Rescue
  - 6.5 Extinguishment & Overhaul
  - 6.6 Helicopter Fire Fighting
7. Communication and Alarm System
  - 7.1 System Facilities
  - 7.2 Fire Station Communications
  - 7.3 RFF vehicle communications
  - 7.4 Other communication & Alerting Facilities

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्राविधिक सेवा, ए.फा.स. समूह, उपप्रबन्धक, आठौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित
परीक्षाको पाठ्यक्रम

8. Ambulance and Medical Services
9. Fire Prevention
  - 9.1 Causes of Fire
  - 9.2 Fire Prevention Activities
  - 9.3 Preventive Measures
10. Fire ground Hydraulics & Water supply
  - 10.1 Airport water supply, Hydrants
  - 10.2 Capacity of Hose
  - 10.3 Loss of pressure due to friction
  - 10.4 Jet reaction, Water Hammer
  - 10.5 Factors that govern Hydraulics
  - 10.6 Characteristics of suction lift
11. Extinguishing Agents
  - 11.1 Principal and Complimentary Agents
  - 11.2 Types & properties of Foam
  - 11.3 Types of complimentary agent and its uses
12. Leadership in the Fire Service
  - 12.1 Introduction
  - 12.2 Qualities approach to Leadership
  - 12.3 Situational approach to Leadership
  - 12.4 Functional approach to Leadership
13. Liquefied Petroleum Gas(LPG) Fire Fighting Tactics & Techniques
  - 13.1 Properties & characteristics of LPG
  - 13.2 Hazards of LPG
  - 13.3 Boiling liquid Expanding Vapor Explosion(Bleve)
  - 13.4 Safe Areas/Evacuation Zone
14. Airport facilities affecting Rescue & Fire Fighting Services
15. ICAO Safety Management System सम्बन्धी आधारमूत ज्ञान

दोस्रो पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरु सोधिने छ ।

दोस्रो पत्र (विषयगत)		
विषय	जम्मा अङ्कभार	प्रश्न संख्या
सेवा सम्बन्धी	१००	४ प्रश्न X १५ अङ्क = ६० अङ्क २ प्रश्न X २० अङ्क = ४० अङ्क